5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - N-rul 232 — ICGB — Duminecă 24 Augusi 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.- — STRĂINĂTATE: Lei 3 luni 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
idem pag IV „ 40
Inserţii şi reclame 2,50 linia
Anunturi sau informatiuni mortuare după mărime dela 50-150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11 Brezoianu 11

BIBLIOTECA CENTRALĂ DIN IAŞI

Tribuna militară

Armata rusă şi gruparea ei probabilă la 18 August când a fost terminată concentrarea

In urma războiului ruso-japonez, majoritatea publicului s'a deprins cu ideia, că armata rusă este cu mult inferioară armatelor europene din apus.

Inainte ca evenimentele actualului război să desmintă greşita apreciere a forţelor colosului dela Nord, vom căuta a da relaţiunile ce urmează după informaţiuni din *sursă germană şi austriacă*. Mă voi servi de v. Löbels Iahresberichte über dar Heer und Kriegswesen pe 1913 (sursă germană) şi de Veltzes internationaler Armee-almanach (sursă austriacă).

1. *Constituirea armatei.*

Puterea armatei cuprinde armata permanentă cu marina de război şi miliţiile.

In armata permanentă sunt cuprinse: armata activă, rezerva, armatele de cazaci şi trupele instruite ale populaţiunilor străine.

Serviciul militar este general şi e obligator pentru toţi valizii între vârstele de 21 şi 43 ani.

In armata permanentă, durata serviciului este: infanteria şi artileria (afară de artileria călăreaţă) 3 ani sub drapel, 15 ani rezervă; pentru toate celelalte arme şi servicii 4 ani sub drapel, 13 în rezervă. In rezervă, 7 contingente formează 1-a categorie (completarea trupelor de campanie), restul a 2-a categorie.

In marina de război: 5 ani sub drapel, 5 ani în rezervă.

Se acordă reduceri de termen pentru absolvenţii cursului superior de liceu şi seminarii (1 an şi 6 până la 8 luni sub drapel) şi absolvenţii cursului primar (3 ani sub drapel şi orice armă). In fine sunt dispensaţi de serviciul activ ca şi la noi, anumite categorii de tineri.

In miliţii: Sunt obligaţi la serviciu aceĭ carĭ nu aparţin armateĭ permanente, între 21 şi 43 ani, fiind repartizaţi în două chemări.

Sunt 11 armate de cazaci, carĭ au următoarele efective de război: *Don* 70.000, *Kuban* 53.000, Orenburg 20.000, Transbaical 13 mii, Terek 13.000, Siberia 10.000, Ural 9000, Astrahan 2000, Semiriecensk 2000, Amur 2000, Ussuri 1000.

Fiecare cazac serveşte de la 20—38 ani şi anume:

1) *Categoria de pregătire* 1 an, din care 4 săptămâni în tabără; 2) *în serviciu* 3 categorii de câte 4 ani (1-a categorie sub drapel; 2-a categorie cu cal şi arme în concediu; 3-a categorie fără cal); 3) *Categoria de completare* 5 ani, în fine 4) *miliţiile* fără limită de serviciu.

Contingentul de recruţi în 1912 a fost de 455.100 oameni, din carĭ s'a înrolat 220.000 în armata permanentă. Dintre cazacĭ se înrolează anual 19.000.

Efectivul de pace al armateĭ este de 1.200.000 oameni, din carĭ: 850.000 în Europa, 70.000 în Caucaz 30.000 în Turkestan, 25.000 în Siberia. Pe lângă aceştia mai sunt încă 60.000 cazacĭ.

Efectivul de război: 4.000.000 oameni.

După generalul german von Blume, Rusia ar avea ca armată permanentă şi miliţii un total *de 7.668.000 oameni instruiţi!*

2. — *Gruparea armateĭ.*

Trupele active.

a) Infanteria şi vânătorii.

Armata rusă cuprinde un total de 37 de corpuri de armată, cu 70 divizii, 158 brigade, 347 regimente, 1260 batalioane şi 5041 companii.

La fiecare regiment sau batalion indepedent este câte un detaşament de 4 mitraliere (în război 8).

La o parte din brigadele de vânători este câte o companie de biciclişti.

Cele 37 corpuri de armată coprind, 1 corp de gardă, 1 de grenadieri şi 25 în Europa; 3 în Caucaz, 2 Turkestan şi 5 siberiene.

b) *Cavaleria coprinde:*

24 divizii cu 60 brigade, 77 şi treĭ sferturi regimente de linie, 54 şi 3 sferturi regimente de cazacĭ, 476 escadroane şi 323 sotniĭ. Fiecare divizie de cavalerie şi de cazacĭ are un detaşament de 8 mitraliere, şi fiecare brigadă independentă o seţie de 4 mitraliere.

c) *Artileria de câmp.*

Sunt în total 71 brigade, 235 divizioane şi următoarele bateriĭ 442 uşoare, 50 de munte, 74 de mortiere, 31 călăreţe, 20 de cazacĭ, 24 grele. Mai sunt încă 19 bateriĭ cadre de cazacĭ.

d) *Trupe de geniu, aerostaţie şi căi ferate:* 3 brigade, 4 regimente, 70 batalioane şi următoarele companiĭ: 117 de săpătorĭ, 61 telegrafie, 19 pontonierĭ, 16 aerostaţie, 3 aviaţie, 76 căi ferate; precum şi 39 secţiĭ de proiectoare şi 1 secţie de aviaţie, o şcoală electrotechnică cu companie de şcoală şi staţiunea de instrucţiune, o companie de automobile de instrucţie, şi 1 batalion marin cu 2 companiĭ.

e) *Trenul şi Parcurile.*

6 batalioane cadre a 2—4 companiĭ.

Corpurile siberiene au şi parcurĭ de asediu.

2) *Trupe de rezervă.*

Se vor forma 32 diviziĭ de rezervă în Europa şi 6 în Asia, iar cazacĭi vor forma un total de 98 regimente cu 612 sotniĭ în războĭ.

3. Sunt încă *numeroase formaţiuni de completare* (depozit).

4. *Trupe de cetate.*

In cele 27 cetăţi şi poziţe întărite ale imperiului sunt următoarele formaţiuni:

a) Artilerie de cetate: 3 brigade, 6 regimente, 62 batalioane şi 261 companiĭ.

b) 1 brigadă săpătorĭ cu 17 companiĭ, 16 companiĭ de minarĭ, 13 secţiĭ de telegrafie, 8 staţiuni de porumbeĭ călătorĭ.

5. Mai sunt formaţiuni ca: garde de corp şi paznicii castelului, trupe de piaţă, de convoiurĭ, cercurĭ de recrutare, trupe de disciplină, grăniceri, jandarmerie.

6. *Miliţiile:* în caz de război se formează 20 diviziĭ de I-a chemare şi 20 de a 2-a chemare şi 20 com. artilerie de cetate.

In timp de pace corpurile de armată şi diviziile de cavalerie sunt grupate în armate pe circumscripţiĭ militare în modul următor:

Circumscr. milit. St. Petersburg: 4 corpurĭ şi 2 diviziĭ de cavalerie.

Circumscr. mil. Vilna: 4 corpurĭ şi 2 div. de cavalerie.

Circumscr. mil. Varşovia: 5 corpurĭ şi 7 diviziĭ de cavalerie.

Circumscr. mil. Kiew: 5 corpurĭ şi 5 diviziĭ de cavalerie.

Circumscr. milit. Odessa 2 corpurĭ şi 1 divizie cavalerie.

Circumscr. milit. Moscova: 5 corpurĭ şi 1 divizie de cavalerie

Circumscr. milit. Kazan 2 corpurĭ şi 1 divizie de cavalerie.

Circumscr. milit. Caucaz 3 corpurĭ şi 4 diviziĭ de cavalerie.

Circumscr. milit. Turkestan 2 corpurĭ şi jumătate şi 1 divizie de cavalerie.

Circumscr. milit. Omsk 1 divizie de infanterie.

Circumscr. milit. Irkuţk: 2 corpurĭ.

Circumscr. milit. Amur 3 corpurĭ.

Din felul cum sunt grupate aceste forţe din timp de pace, este probabil că ruşiĭ întreprind operaţiunile astfel:

Cu armatele de Vilna, Petersburg şi Varşovia (13 corpurĭ de armată şi 12 diviziĭ de cavalerie) contra Germaniei;

Cu armatele de Kiew, Odessa şi Moscova (12 corpurĭ de armată şi 7 diviziĭ de cavalerie) contra Austriei.

In rezervă: armata de Kazan şi poate şi armata de Kaucaz (5 corpurĭ şi 5 diviziĭ de cavalerie).

Vegetius

Ocuparea Cernăuţilor

Dorohoĭ, 21 August.

In ultimele 3 zile ştirea că ruşiĭ aŭ intrat în capitala Bucovineĭ a fost de cel puţin zece orĭ dată ca fapt îndeplinit şi tot de atâtea orĭ dezminţită.

Până azĭ dimineaţă nu s'a primit la prefectură niciĭ o veste oficială care să confirme saŭ să desmintă această ştire.

Se pare însă că în momentul când scriu rândurile de faţă Cernăuţiĭ este în stăpânirea ruşilor.

Persoane sosite erĭ din Bucovina povestesc că armatele austriace, după ce aŭ aruncat în aer podurile de lângă Horecea, 2 klm. distanţă de Cernăuţi, spre a împiedeca înaintarea ruşilor, aŭ minat tot terenul de lângă Cernăuţi şi acel din apropierea gareĭ din faţa localităţeĭ Zucica. Armatele ruseşti, dacă ar fi călcat pe acel teren, ar fi fost decimate. Câţiva ruteni din Toporuţ, localitate austriacă de lângă Cernăuţi, aŭ trădat însă secretul şi armatele ruseşti s'aŭ retras din locurile minate. Drept pedeapsă, armatele austriace ar fi ras de pe suprafaţa pământuluĭ localitatea Toporuţ care adăpostea pe aceĭ trădătorĭ.

Baronul român de Flondor, din localitatea austriacă Strojenitz, fost deputat în dieta Bucovineĭ, sosit ierĭ la Mihăileni, a povestit că ruşiĭ se găseaŭ la intrarea în Cernăuţi şi că oraşul e pustiu.

Alte persoane din Bucovina, intrate în ţară prin punctul Mamorniţa, cum e Iosub Segal, fost comerciant din Novo-Seliţa, actualmente stabilit la Horbova, în judeţul Dorohoĭ, spun că aŭ aflat că erĭ după amiazĭ armatele ruseşti aŭ intrat în Cernăuţi, unde aŭ găsit arborate drapele albe. Puţinele trupe austriace nu ar fi opus niciĭ o rezistenţă, lăsând pe ruşi să ocupe oraşul.

In preziua ocupăreĭ Cernăuţilor s'ar fi dat lupte sângeroase între trupele ruseşti şi austriace în vecinătatea capitaleĭ Bucovineĭ.

Populaţia austriacă din restul Bucovineĭ, în urma invaziuneĭ ruşilor, a fost cuprinsă de panică Multe familiĭ de bucovineni aŭ intrat în judeţul Dorohoĭ.

Bruno

◆ **Pentru orice reclamaţiuni saŭ schimbărĭ de adrese, d-nii abonaţi sunt rugaţi a ataşa şi una din benzile cu care primesc ziarul; contrar, reclamaţiunea saŭ schimbarea de adresă nu vor fi rezolvate.**

O parte din flota franceză din Mediterana

RAZBOIUL EUROPEAN

- Serviciul nostru telegrafic -

Pe frontul oriental

Infrângerea armatei austriace în faţa Lembergului

—O TELEGRAMA A D-LUI SASSONOW —

Legaţiunea rusă a primit Joĭ după amiazĭ la Sinaia, următoarea telegramă din partea d-luĭ Sassonow:

Petrograd, 21. — Armata austriacă, după şapte zile de luptă a fost complect înfrântă în faţa Lembergului, abandonând mai multe miĭ de morţi şi lăsând în mâinile noastre un număr enorm de prizonieri, 150 de tunuri şi cantităţi considerabile de muniţiuni, un drapel şi un tren.

Aripa noastră dreaptă este de asemenea victorioasă la Tomachov, unde a 15-a divizie austriacă a fost cu desăvârşire nimicită.

Generalul eĭ şi şeful statuluĭ major aŭ fost ucişi.

Am luat 5000 de prizonierĭ, dintre carĭ 100 ofiţeri, un drapel şi 20 de tunuri.

(ss.) *Sassonoff*

Victoria trupelor ruseşti în Galiţia şi Prus a Orientală

— COMUNICATUL LEGAŢIUNEI RUSEŞTI —

Petrograd, 20.— **In luptele din Galiţia Orientală a luat parte corpul al 4-lea de armată austriac, care fusese transportat de la frontiera românească pe ziua de 12 August.**

Armata austriacă era întărită cu numeroase trupe din landsturm.

Ofensiva trupelor noastre continuă.

O eşire a garnizoaneĭ din Koenisberg n'a reuşit.

Diviziile noastre de cavalerie aŭ pătruns la o mare distanţă în interiorul Prusieĭ răsăritene, reuşind să tae comunicaţiile.

Ele aŭ ocupat staţia Korschen în regiunea Soldau-Senzburg.

Trupele germane n'aŭ intrat în acţiune.

*

Petrograd, 21. (Oficial). — **După ultimele comunicărĭ sosite cu privire la luptele date la 2 Septembrie st. n., bătălia a fost terminată prin victoria noastră. Spre a opune o rezistenţă intenţiilor austriace, s'a operat un atac viguros care s'a terminat prin retragerea în grabă a duşmanuluĭ care a lăsat în mâinile noastre depele, mitralieze şi numeroşi prizonierĭ.** (Westnik).

Inaintarea armatelor austriace

Viena, 21. — **Telegramele corespondenţilor de războiŭ aĭ ziarelor de seară spun: prin înaintarea victorioasă a armatelor generalilor Auffenberg şi Dankl situaţia totală pe teatrul de războiŭ septentrional s'a îmbunătăţit considerabil. Corpul din Presburg al generaluluĭ Puhallo şi corpul din Casovia al generaluluĭ Boroevici aŭ făptuit în luptele dintre Vistula şi Bug acţiuni eroice. Se citează între altele cum infanteria rusă a fost luată între două focurĭ şi cum s'a aflat apoĭ acolo grămezi de soldaţi ucişi de şrapnele.**

Materialul de războiŭ luat până acum este mai mare decât cum se spunea în primele rapoarte. (Corrbureau). (A. R.)

Viena, 21. — **In marea luptă ce s'a dat între Zamosc şi Tyszowce victoria generaluluĭ Auffenberg a fost desăvârşită. Am luat 200 tunurĭ şi am făcut 50 de miĭ prizonierĭ.** (Depeşă comunicată de legaţiunea austro-ungară). (A. R.)

Lupte crâncene pe ambele fronturi ruse

Petrograd, 21. — *Oficial.* **Coloanele inamice operând în direcţia Lublin-Choln aŭ cercat să forţeze centrul trupelor ruseşti dar în lupta ce s'a dat pe acea regiune aŭ fost bătute şi fugărite. Restul acestor coloane se retrag cu grabă. A lăsat în mâinile noastre 8 mitraliere, 1000 prizonierĭ.**

La 2 Septembrie st. n. pe tot frontul aŭ reînceput lupte crâncene cu forţe noĭ.

Prizonierĭi spun că a doua armată austriacă care se rezema pe Lemberg a fost cuprinsă de o panică de nedescris.

In împrejurimile Lembergului trupele ruseşti aŭ luat la 2 Septembrie st. n. încă 20 tunurĭ. Pe acest front ruşiĭ înaintează continuu. (Westnik). (A. R.)

ZIARELE CEHE ŞI VICTORIILE ARMATELOR GERMANE

Viena, 21. — *Se telegrafiează din Praga, că ziarele cehe comentează cu o vie satisfacţiune victoriile armatelor comandate de generalii Dankl şi Auffenberg, relevând marea lor importanţă nu numaĭ din punct de vedere strategic dar şi din punct de vedere moral. Ele relevă partea importantă avută de soldaţiĭ originarĭ din Bohemia la aceste succese şi laudă vitejia, stăruinţa şi hotărârea soldaţilor cehĭ carĭ credincioşi devotamentuluĭ lor istoric pentru imperiu s'aŭ dovedit şi de astă dată a fi ceĭ maĭ buni soldaţi aĭ monarhieĭ.*

Aceleaşi ziare văd în aceste victorii o nouă condiţiune de propăşire pentru imperiu, care este supremul ideal al slavilor Monarhieĭ. (A. R.).

AUDIENŢA

Viena, 21. — Impăratul a primit azĭ dimineaţă în audienţă particulară pe ofiţeriĭ detaşamentuluĭ german din Skutari.

Pe frontul occidental

LUPTELE între Verdun şi Reims

— DIN SURSA GERMANA —

Berlin, 21. — **Armatele germane aŭ repurtat erĭ o mare victorie într'o bătălie între Reims şi Verdun cu o armată franceză compusă din 10 corpurĭ de armată. Armata franceză a fost bătută în mod cumplit fiind urmărită cu mare energie. Eşirea garnizoaneĭ din Verdun în timpul bătălieĭ a fost respinsă cu mare succes şi cu maĭ pierderĭ.**

In timpul bătălieĭ împăratul s'a aflat pe lângă armata principelui de coroană, în mijlocul căreia a petrecut şi noaptea următoare. Trupele sunt însufleţite de un entuziasm frenetic. Bravura lor este neîntrecută.

In urma marilor succese şi faţă de înaintarea repede a operaţiunilor, deplasarea cartieruluĭ general a devenit necesară.

Evacuarea Belgieĭ de germani

Roma, 20. (sosită 21).— **Se telegrafiază din Anvers că trupele germane aŭ evacuat oraşul Aerschot şi aŭ bombardat din noŭ oraşul Malines.** (A. T. I.)

PIERDERILE suferite de germani în Belgia

Paris, (data lipseşte). — **„Berliner Tageblatt" publică lista perderilor suferite de Germania în Belgia şi în Prusia orientală. Ele se ridică la a cincea parte din efectivul total.**

Ziarul „Le Matin" află din Anvers că, în cursul zileĭ şi nopţeĭ de 15 Augustt 160 trenurĭ germane aŭ transportat un corp de armată din Belgia în direcţia sud-est. Se crede că germaniĭ recheamă o parte din trupele lor dela graniţa Franţeĭ în spre Rusia.

Acelaşi ziar află din Basel că ziarul socialist „Vorwaertz" consideră situaţia germană ca serioasă de oare ce recheamă trupele sale în număr mare în speranţa de a opri ofensiva rusă. (A. R.)

Anversul bombardat de un Zeppelin

Londra, (via Berlin), 21. — **Agenţia Reuter află din Anvers cu data de 2 Sept. (st. n.). că un Zeppelin sburând deasupra Anversuluĭ la ora 4 dimineaţa şi ochit de un foc destul de viu a putut totuşi să arunce maĭ multe bombe. 10 case aŭ suferit stricăciuni importante, 5 bombe aŭ căzut pe loc de păşunare.** (A. R.)

MUTAREA CARTIERULUI GENERAL GERMAN

Londra, 21 — *După o depeşă din Amsterdam, cartierul general german a fost transferat din Coblenz într'o destinaţie necunoscută. (Reutter). (A. R*

O nouă mare bătălie în Franţa

Londra, 20 (sosită 21). — **Nu se cunoaste încă niciun rezultat cu privire la noua mare bătălie ce s'a dat în Franta de nordest dar germaniĭ nu par a fi izbutit până acum a ocoli stânga trupelor aliate saŭ de a le înfrânge frontul.**

Ruşiĭ anunţă un succes la Guilalipa lângă Lemberg unde aŭ înmormântat 4800 cadavre austriace.

De altă parte se semnalează o înfrângere rusă lângă Grandenz, în Prusia în urma sosireĭ neaşteptate de ajutoare germane. (A. R.)

***

BOMBARDAREA portului Cattaro

Paris, 20 (sosită 21). — **Flota franceză a bombardat erĭ portul şi rada din Cattaro. Tirul a fost foarte eficace; a pricinuit maĭ pagube, maĭ multe edificiĭ aŭ fost dărâmate şi incendiate.** (A. R.)

Viena, 21. — **Se anunţă oficial cu data de 1 Septembrie st. n., că în dimineaţa aceleĭ zile, flota franceză din Mediterană compusă din 16 vase de linie cruciătoare cuirasate şi numeroase torpiloare a apărut la o mare distanţă de intrarea golfuluĭ Cattaro şi a tras 40 focurĭ de calibru mare contra forturilor, pe Punta Dostro fără a pricinui pagube. Treĭ oameni din garnizonă aŭ fost răniţi uşor. Apoĭ flota franceză s'a îndreptat către vreme sore nordvest şi în urmă spre sud, probabil spre a părăsi Adriatica.**

A fost deci vorba de o demenstraţie ineficace a forţelor franceze pe coasta noastră meridională. (Corrbureau). (A. R.)

***

Japonezi asediază Tzintao

Petrograd, 21.— **Agenţia Westnik ne transmite următoarele ştiri: In Belgia importante mişcări de trupe germane dovedesc că se pregăteşte asedierea Anversului.**

Un comunicat francez zice: aripa stângă a armateĭ franceze fiind înconjurată de germani, s'a retras spre a nu primi o luptă hotărâtoare în nişte condiţiuni defavorabile.

Un vas german având pe bord 70 soldaţi şi mitraliere urca Vistula lângă Nesava. A fost atacat de trupele ruseşti şi cu totul exterminat.

Un Zeppelin a sburat din noŭ deasupra Anversuluĭ aruncând bombe carĭ aŭ pricinuit pagube neînsemnate şi aŭ rănit 11 persoane.

Emirul din Afganistan şi-a declarat neutralitatea.

Japonezii asediază Tzintao pe uscat. (A. R.).

***

GENERALUL RADKO DIMITRIEFF ŞI LUPTA

Petrograd, 21. — *In ultimele lupte din Galiţia a luat o parte activă şi generalul Radko Dimitriew, fost ministru al Bulgarieĭ în Busia şi azĭ general în armata rusă. El a obţinut în fruntea detaşamentuluĭ săŭ maĭ multe succese importante. (Westnik). (A. R.).*

In aşteptare...

IV

Maĭ bine de un veac se prelungeşte procesul de descompunere al vechiuluĭ imperiu militarist al otomanilor. Multe suferinţi pentru populaţiunea creştină a imperiuluĭ, multă îngrijorare pentru toate marile Puteri din apusul european pricinuia această lungă agonie. Dar nu numaĭ ca nimeni nu îndrăznea să bruscheze procesul, punând capăt printr'un gest maĭ energic acestei stări de lucruri, dar când Rusia — singura putere care din când în când îşi manifesta nerăbdarea... moştenitoruluĭ — pornia vreunul din războaiele eĭ periodice, ea găsea împotrivă-i coaliţia tuturor marilor Puteri europene.

In Crimeea treĭ din statele apusene cu simpatia maĭ mult saŭ maĭ puţin făţişă a celorlalte, luptaŭ sub zidurile Sevastopolului pentru salvarea Turcieĭ, iar în ultimul războiŭ ruso-turc, în urma demonstraţiuniĭ ameninţătoare a floteĭ engleze, un congres european se însărcinează să-i conteste Rusieĭ fructul victorieĭ şi să... pedepsească România pentru concursul ce i l'a dat.

Şi la 1856 ca şi la 1879, Anglia şi Franţa,—aliatele de astăzĭ ale ţaruluĭ,—aŭ fost în fruntea coaliţieĭ europene *împotriva* Rusieĭ şi *pentru* Turcia.....

Un veac întreg, Europa părea atât de înspăimântată de ideia însăşĭ a eventualeĭ dispariţiĭ a imperiuluĭ otoman, încât asista quasi-impasibilă la veĭnica anarhie din Balcani, la groaznicele masacre din Armenia, la toate scandalurile şi scăderile unuĭ organism politic în descompunere.

Cataclismul fără nume de astăzĭ, ne arată cât de întemeiată a fost această groază.

Dacă în cursul veacului trecut, *toată* Europa părea unanimă în voinţa de a conserva „integritatea imperiuluĭ otoman" împotriva încercărilor agresive ale împăraţiloĭ ruseşti, în deceniile din urmă, în faţa Rusieĭ, se afirmă tot maĭ mult în rolul de reprezentantă a intereselor europene rivale eĭ pentru „succesiunea" turcă,— Monarhia Habsburgică. Astfel se explică că opinia publică europeană primea, ca un element indispensabil al dreptuluĭ internaţional public, o serie lungă de aranjamente între Rusia şi Austro-Ungaria, carĭ tindeaŭ să facă compatibilă anarhia turcească cu faimosul „statu-quo" în Balcani, şi să amâne cât maĭ mult ora fatală a lichidăriĭ definitive.

Situaţia României, — aşezată de veacurĭ la gurile Dunăreĭ, între hotarele a treĭ maĭ împăraţiĭ (hotarele Turcieĭ n'au fost îndepărtate decât în urma războiuluĭ din 1877—1878), — dacă era bogată în primejdiĭ, îĭ asigura însă un mare rol istoric, întrucât ea izola Rusia de slaviĭ din Balcani şi se ridica ca o stavilă în faţa politiceĭ de expansiune a imperiuluĭ moscovit. In acest rol, ţara noastră apărea—în mod firesc—ca întruparea vie a unuĭ mare interes al istorieĭ universale, şi *acest rol a putut să o ajute să înfrunte toate vijeliile şi să biruiască toate adversităţile în desvoltarea eĭ istorică.* Interesul şi simpatia pe carĭ ne-o manifestaŭ în trecut Franţa şi Anglia, preţul pe care maĭ târziu puneau pe prietenia noastră Puterile centrale,—n'aŭ în fond altă origine.

Imperiul otoman, ca Putere europeană, era prea puţin interesant în sine: avea puţină vitalitate şi nu constituia un element activ al politiceĭ europene, dar dedea mult de lucru prin neorânduelile sale interne.

Şi cu cât maĭ multe semne de decrepitudine, manifesta bătrâna Turcie, parcă găsea tot maĭ mare sprijin şi simpatie în Europa apuseană,—numaĭ să fie amânat *sfârşitul!*

Acest sfârşit părea ca o groaznică catastrofă, fiindcă dispariţia Turcieĭ din Europa punea la ordinea zileĭ imediată, un ireductibil conflict de interese, care nu putea fi rezolvit decât printr'o năprasnică ciocnire.

Am lămurit de multe orĭ în ce constă acest conflict şi pot numaĭ rezuma aicĭ cele spuse în altă parte („V. R.", 1908, vol. XI; 1912, vol. XXV, n-rul 9, 1912, vol. XXVI n-rele 11—12; 1913, vol. XXVIII n-rele 7—8).

Interesul Rusieĭ în Balcani, spuneam eŭ de pildă în August 1913, e maĭ clar, maĭ brutal, am putea zice decât al altoĭ Puteri. Imensul imperiu, care se întinde peste a 8-a parte a globuluĭ, cu o populaţie de 170 milioane, nu poate rămânea fără acces la mare liberă. Acest acces, o Rusie democratică şi respectuoasă pentru drepturile naţiunilor, şi l'ar putea asigura pe calea alianţelor sau a federaţiunilor cu popoarele care o separă din toate părţile de ţărm. Dar această cale ar fi moartea Rusieĭ de astăzĭ. Rusia ţaristă nu poate dobândi accesul la mare, decât pe cale de cucerire, prin extensiune teritorială şi prin supresiunea fiinţelor naţionale şi obştivnice. Şi calea cea maĭ scurtă în această privinţă, pentru ea, este întinderea până la Dardanele, dealungul ţărmuriloĭ mărieĭ Negre, de care o separă, afară de România, numaĭ popoarele slave. După neresuita aventurie din Manciuria, şi după resemnarea în privinţa golfuluĭ Persic, aceasta este calea unică ce i-a rămas şi, putem spune, aceasta este chiar o condiţie de existenţă pentru Rusia ţaristă, care nu se poate menţinea decât prin forţa militară şi opresiunea brutală a popoarelor carĭ alcătuesc conglomeratul tuturor Rusiilor.

Această situaţie de lungĭ veacurĭ, impune marelui imperiu moscovit, orientarea tuturor năzuinţelor sale de expansiune spre Dardanele. In manualele de istorie, copiilor din şcoalele ruseşti se povesteşte, cu comentariĭ cuvenite, cum încă unul din primiĭ mariĭ principi aĭ Kiewuluĭ, Oleg, şi-a ţintuit scutul la porţile *Ţarigradului.* Iar în baladele populare, Dunărea este cântată ca un fluviŭ rusesc:

„Ah, Danubiul *nostru*, Danubiu, *fiul luĭ Ivan.* Danubiu"... („Dunai Ivanovici", — Dunărea în rusește este la masculin, şi rusul nu poate face cuiva maĭ mare cinste, vădit, decât numindu-l „*Ivanovici*"...)

In politica oamenilor de stat, dela Petru cel Mare, gândul dominant a fost întotdeauna — stăpânirea Ţarigraduluĭ.

Ecaterina II făţiş pregătea pe nepotul săŭ, marele duce Constantin Pavlovici, pentru rolul de „împărat al Bizanţuluĭ". Cu totul recent, un ministru în funcţiune, d. Casso, basarabean de origine, într'o carte consacrată anexiuniĭ Basarabieĭ, o prezintă sprijinit pe actele oficiale ale cancelarieĭ ruseşti, ca o simplă acţiune de apropiere de Balcani. Şi din fiecare rând, şi maĭ cu seamă dintre rândurile acesteĭ scrieri semi-oficioase, rezultă că pravoslavnica Putere dela nord nu a părăsit după 1812, şi nu va putea părăsi niciodată, gândul de a înlocui ea semiluna de pe S-ta Sofie cu crucea ca simbol al puteriĭ „*ruseşti*". De altfel din actele oficiale relative la politica internaţională a luĭ Metternich publicate de curând în Viena, rezultă că numaĭ între 1815—1830 (n'am la îndemână date relative la alte epoci), adică în epoca premergătoare ocupaţiuniĭ din 1828—1834, Rusia a propus Austrieĭ de vr'o *patru ori* împărţeala ţărilor române. Metternich fiecare dată, călăuzit de sigur numaĭ de interesul propriu al Monarhieĭ Habsburgice, a declinat categoric aceste oferte.

Pentru oricine studiază atât evoluţia puteriĭ moscovite din trecut, cât şi situaţia actuală a Impărăţieĭ, în conflictul statelor europene, e lămurit că Rusia nu renunţă, *nu poate* renunţa la visul „scutuluĭ luĭ Oleg ţintuit la poarta Ţarigradului". Iar în faţa uneĭ forţe covârşitoare.

Dar tocmaĭ pentru acest motiv este un interes vital al Istorieĭ europene de a stăvili expansiunea Rusieĭ spre Balcani. Dacă *incidental*, cum am arătat, Franţa şi Anglia, carĭ atâta vreme au reprezentat cu deosebire acest interes european, astăzĭ aŭ părăsit politica lor tradiţională, Puterile centrale din interesul lor propriu sunt silite să lupte din răsputeri pentru ca marea Neagră să nu fie transformată întreagă, într'un imens port militar, la adăpostul căruia ţarismul să poată ajunge o forţă covârşitoare în Europa.

Pentru Puterile centrale zădărnicirea „testamentuluĭ" luĭ Petru-cel Mare nu constitue numaĭ un interes general european, ci un mare interes al lor propriu, de la care atârnă tot viitorul lor.

Pentru Austro-Ungaria lucrul e evident. Monarhia Habsburgică e un stat maĭ mult decât pe jumătate slav. Rusia odată stăpână în Balcani, încorporându-şi populaţia slavă de peste Dunăre — misiunea istorică a Habsburgilor este isprăvită, imperiul lor nu maĭ are raţiunea de a fi. Si aci interesul Monarhieĭ Habsburgice coincide, cum am arătat altă dată. („V. R.", 1908 şi 1912, n-rul 9), cu interesele permanente ale civilizaţiuniĭ europene, *pe carĭ nu trebue să le înţeleagă „incidentul" franco-englez*

Dacă slaviĭ din Austro-Ungaria, în cursul veacurilor de dominaţiune germano-maghiară, şi-au însuşit aspiraţiunile Apusului, şi astăzĭ se prezintă şi ei ca un factor însemnat de prefacere a imperiului habsburgic pe temeliile de federalism, de respect pentru ideile mareĭ revoluţiĭ franceze, de libertate şi autonomie naţională, — ideĭ carĭ formează atmosfera morală comună întregului Apus european şi cimentează toate popoarele şi statele civilizate într'o impulsiune irezistibilă a Istorieĭ universale spre progres şi spre triumfui idealului de justiţie socială şi internaţională; slaviĭ din Rusia, dimpotrivă, se înfăţişează ca reazămul neclintit, ca temelia reacţiuniĭ mondiale, pe care veĭnic o reprezintă politica ţarilor.

Astfel rivalitatea celor două imperiĭ în lupta pentru preponderanţă asupra slavilor din Balcani ne apare, în lumina acestuĭ conflict ireductibil între forţele progresului din Apus şi forţele reacţiuniĭ din Orient, în adevăr ca un moment al formidabilei drame mondiale, ca o fază modernă a necontenitei lupte de atâtea orĭ milenare între despotism şi stagnaţiunea Orientului, pe de o parte, şi dorul de viaţă şi toate aspiraţiunile civilizaţiuniĭ apusene pe de altă parte, între Asia şi Europa.

Alianţa tăcătoare a celor două mariĭ Puteri apusene cu Rusia, nu poate schimba caracterul Rusieĭ tariste ca forţă de căpetenie a reacţiuniĭ mondiale, cum nu ar putea să ne înşele vreo „combinaţiune" momentană a unuĭ stat civilizat cu vreun trib de irochezĭ saŭ botocuzĭ. Dar... am a-